

בס"ד. ש"פ פינחס, מבה"ח מנחם-אב, ה'תשי"א

(הנחה בלתי מוגה)

צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאישי גו' תשמרו להקריב לי במועדו¹, ואיתא בספרי² מה אמור למעלה יפקוד ה' אלקי הרוחות איש על העדה אשר יצא לפנייהם ואשר יבוא לפנייהם³, אמר לו הקב"ה (למשה) עד שאתה מצוני על בני [שזהו דבר שאין בו צורך], צוה את בני עלי וכו'. ומזה שלפני הסתלקותו של משה אמר לו הקב"ה צוה את בני עלי בנוגע לענין הקרבנות, מובן, שענין הקרבנות הוא עיקר העבודה. וצריך להבין, שהרי מצינו שהנביאים טענו לישראל הנה שמוע מזבח טוב גו'⁴, וכתוב⁵ כי חסד חפצתי ולא זבח, והיינו, שהעיקר הוא הענין דשמוע, וענין החסד, ולא קרבנות (זבח).

וגם צריך להבין בענין הקרבנות גופא, דהנה, הקרבן הראשון שנצטוו ישראל ע"י משה הוא קרבן התמיד, ובענין התמידין אמרו רז"ל⁶ שתמיד של שחר מכפר על עבירות שבלילה ותמיד של בין הערביים מכפר על עבירות שביום. וידועה הקושיא⁷ כיצד מכפרת הקרבת הבהמה על חטאו של האדם, וע"ד לשון חז"ל⁸ אם אדם חטא בהמה מה חטאה. ומבואר בזה⁹, שהכפרה היא עי"ז שהאדם מתבונן שכל מה שנעשה בבהמה ה' ראוי שייעשה בו כו'¹⁰. וזהו גם ענין התפלה שכנגד הקרבנות, כמארז"ל¹¹ תפלות כנגד תמידין תקנום, כמבואר בלקו"ת¹² ענין קרבן עולה שהיו מקריבים הבשר והגידין והעצמות, שהתהוות העצמות נמשך מהמוח, והתהוות הבשר הוא מהדם שמשכנו בלב שממנו נעשה בשר, וענינו בתפלה שכנגד הקרבנות, שהתבוננות בענין הביטול והעדר

ועם הגהות — אוה"ת מטות ס"ע א'רנה. ועוד.

(8) יומא כב, ב.

(9) ראה אוה"ת מטות שם. סה"מ תרח"ץ

ע' רכו. ועוד.

(10) ראה רמב"ן עה"ת ויקרא א, ט. רקנטי

ר"פ ויקרא הובא בשל"ה במסכת תענית שלו

ריא, ב. וראה גם פרש"י וירא כב, יג (ד"ה

תחת בנו).

(11) ברכות כו, ב.

(12) פרשתנו עז, ד ואלך.

(1) פרשתנו כח, ב.

(2) פרשתנו שם. הובא בפרש"י עה"פ.

וראה שהש"ר פ"א, ג.

(3) שם כו, טז"ז.

(4) שמואל"א טו, כב.

(5) הושע ו, ו.

(6) תנחומא פרשתנו יג (תנחומא באבוער

שם — יב). במדב"ר פכ"א, כא. הובא בתניא

אגה"ת פי"א (ק, ב).

(7) ראה גם מאמרי אדה"ז תקס"ז ע' רפט.

התפיסת מקום של העולמות (כל סדר ההשתלשלות) לגבי אוא"ס ב"ה, איך דכולא קמי' כלא ממש חשיבי, הוא בחי' העצמות שבאים מן המוח, והתעוררות המדות אהוי"ר שע"י ההתבוננות הוא בחי' הבשר הנמשך מן הדם שבלב, שזוהי הארה מצומצמת מעט מזעיר מהשגה שבמוח הנמשכת להתלבש בלב, ע"י הגידים ועורקים המחברים העצמות עם הבשר. ועפ"ז נמצא שיש מעלה בתפלה לגבי ענין הקרבנות, שהרי ענין הקרבנות הוא רק כאילו נעשה באדם כל מה שעושים בבהמה, ואילו בענין התפלה נעשית עבודת הקרבנות ממש בנפש האדם, שהרי ההתבוננות והתעוררות האהוי"ר הו"ע הקרבת הבשר והגידין והעצמות ממש, כנ"ל. ועפ"ז הי' צ"ל ענין התפלה במדריגה נעלית יותר מענין הקרבנות¹³. ומ"מ מצינו שענין הקרבנות הוא נעלה יותר מן התפלה, שזהו שאומרים בתפלה¹⁴ יהי רצון כו' שיבנה בית המקדש במהרה בימינו¹⁵, ששם תהי' הקרבת קרבנות. ומה שמבואר שמעלת הקרבנות היא מפני שהניצוץ האלקי שבבהמה שרשו גבוה יותר¹⁶, כי כל הגבוה יותר יורד למטה יותר¹⁷, הנה לפי זה הי' צ"ל עיקר המעלה בקרבנות שבבית ראשון ובבית שני דוקא, שהניצוץ האלקי שבבהמה הגשמית הוא באופן של ירידה יותר, ולא בקרבנות דלעתיד, כאשר את רוח הטומאה אעביר מן הארץ¹⁸. והרי מצינו שעיקר מעלת הקרבנות היא לעתיד לבוא דוקא, כפי שאומרים בנוסח התפלה¹⁹ ושם נעשה לפניך כמצות רצונך, שמזה משמע שדוקא לעת"ל יהי' שלימות הקרבת הקרבנות. וצריך להבין, דממה נפשך, מצד מעלת הרוחניות, הי' צ"ל עיקר המעלה בענין התפלה, ומצד מעלת הגשמיות, הי' צ"ל עיקר המעלה בקרבנות דבית ראשון ושני, ולמה אומרים שדוקא הקרבת הקרבנות דלעתיד תהי' כמצות רצונך.

ב) ולהבין כל זה יש להקדים תחילה דהנה²⁰ נודע דתכלית בריאת העולמות היא לפי שנתאווה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים²¹. ופירוש ענין הדירה הוא כמו עד"מ בדירת האדם שהוא דר

13) ראה תו"א ויחי מו, ב. תו"ח שם צה,

א ואילך. אה"ת שם ח"ו תתשכט, א ואילך.

תתשלז, א ואילך. ח"ז תתתסט, א ואילך.

המשך וככה תרל"ז פי"ט. וראה דרך חיים

שער התפילה פרק צב.

14) בסוף תפילת העמידה.

15) אבות פ"ה מ"ב.

16) ראה מקומות שצויינו בהערה 7.

ובכ"מ.

17) ראה לקו"ת פ' ראה יט, ג.

18) זכרי' יג, ב.

19) בתפילת המוספין.

20) בהבא לקמן — ראה סה"מ עת"ר

ס"ע ריד ואילך.

21) ראה נחומא נשא טז. בחוקותי ג. ב"ר

ספ"ג. במדב"ר פי"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.

בהדירה בכל עצמותו ומהותו²², וכן הוא ענין דירה לו ית' בתחתונים, שעצמות א"ס ב"ה יהי' למטה. וזהו גם הפירוש במאדו"ל באתי לגני לגנוני²³ כו' דעיקר שכינה בתחתונים היתה, שהדיוק בזה הוא עיקר שכינה, היינו, לא רק שכינה סתם, בחינת הגילויים כו', כי אם עצמות א"ס ב"ה, שעז"נ שעיקר שכינה בתחתונים היתה, שזהו"ע שנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים. וענין זה נעשה ע"י העבודה למטה. וכמו בענין עיקר שכינה בתחתונים היתה, שגם אז הי' ענין העבודה, שזהו מ"ש²⁴ ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה.

והענין בזה, דהנה כתיב²⁵ אשר ברא אלקים לעשות, ואמרו רז"ל²⁶ לעשות לתקן, והיינו, שבכל דבר יש ב' ענינים, מה שהוא מצד עצמו, ומה שניתוסף בו ע"י עבודת האדם. וכן הוא אפילו בגן עדן שהוא למעלה מהעולם, דקרקעית הג"ע היא הרוחניות שבגשמיות שבעולם²⁷, שישנו ענין הג"ע כפי שהוא מצד עצמו, ויש מה שניתוסף בו ע"י עבודת האדם. והענין הוא, דהנה, גן עדן הוא נעלה יותר מהעולם²⁸, שהרי העולם קשור עם בחינת המדות, כמ"ש²⁹ כי אמרתי עולם חסד יבנה, וגן עדן כללותו הוא עולם הבריאה שמאיר בו חב"ד (חכמתו בינתו ודעתו) דא"ס, שהו"ע המוחין. והנה ידוע שהמוחין הם למעלה מן המדות, שלכן המשכת המוחין במדות היא ע"י מיצר הגרון דוקא, היינו שכדי שתהא התהוות המדות מן המוחין צ"ל תחילה התעלמות המוחין, ורק אז אפשר שתהא מציאות דמדות. ומזה מובן ריחוק הערך של המדות לגבי המוחין, שלכן צ"ל תחילה התעלמות המוחין, ונעשה ענין שאינו לא מוחין ולא מדות, ורק אז אפ"ל מציאות המדות. ומזה מובן גם ריחוק הערך של העולם שהתהוותו מבחי' המדות לגבי ג"ע שמאיר בו בחי' המוחין. ועוד זאת, שבעולם יש רק ידיעת המציאות ולא השגת המהות³⁰, והיינו הן

26 (ב"ר פי"א, ו ובפרש"י שם.
27 ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"ב ע' תשג. סה"מ תרס"ב ע' רצט. ד"ה ויקח ה"א תשי"ב (תו"מ ח"ד ע' 102 ואילך). וראה אוה"ת בראשית ח"ז תתשסג, א ואילך. ועוד.
28 ראה ביאורי הזוהר לאדמו"ר האמצעי אחרי עה, א. סה"מ תרח"ץ ע' רכב. וש"נ.
29 תהלים פט, ג. וראה אוה"ת (יהל אור) לתהלים עה"פ (ע' שיד). סה"מ תרח"ץ ס"ע רכ ואילך. וש"נ.
30 ראה לקו"ת ואתחנן ו, א ואילך. ובכ"מ.

22 ראה מאמרי אדה"ז תקס"ה ח"א ע' תפט (ועם הגהות — אוה"ת שה"ש ח"ב ע' תרפ). אוה"ת בלק ע' תתקצו. סה"מ תרל"ה ח"ב ריש ע' שנג. המשך תרס"ו ס"ע ג.
23 שה"ש ה, א. שהש"ר עה"פ. נתבאר בהמשך באתי לגני ה'שי"ת (סה"מ ה'שי"ת ע' 111 ואילך). וראה גם ד"ה באתי לגני (תו"מ ח"ב ע' 192 ואילך. תו"מ סה"מ שבת ע' רסג ואילך).
24 בראשית ב, טו.
25 בראשית ב, ג.

בעניני אלקות והן בעניני העולם, שבכולם לא משיגים המהות, לא ברוחניות וגם לא בגשמיות, לפי שמהותו של כל נברא הוא הכח האלקי שבו, שהרי בהסתלק הכח הפועל מהנפעל יהי' אין ואפס³¹, וכיון שמהות הנברא הוא הכח האלקי שבו, ובכח האלקי אין שום השגה, נמצא, שגם בדברים גשמיים אין בעולם השגת המהות, אלא ידיעת המציאות בלבד. משא"כ בגן עדן ישנה השגת המהות דאלקות³², וכמאמר³³ נהנין מזיו השכינה, שהנאה היא מהשגת המהות דוקא. אמנם, אף שהעולם הוא בריחוק הערך מגן עדן, מ"מ, הנה דוקא ע"י העבודה בעולם פועלים תוספת אור בגן עדן, שהרי הגילוי דג"ע (שנהנין מזיו השכינה) הוא זיו תורתן ועבודתן³⁴, אור וזיו בלבד³⁵ ממה שנפעל על ידי העבודה שלמטה. ועד"מ שנת"ל בד"ה באתי לגני³⁶ לענין תוספת אורות באצילות ע"י העבודה למטה, שהאורות באצילות הם כמונחים בקופסא, כי אינם בשביל האצילות, כי אם לצורך עולם התחתון, ואינם מתגלים באצילות, ועד"ז הוא לענין גן עדן, שאין מתגלה בו כי אם זיו תורתן ועבודתן בלבד. ומ"מ הנה זיו תורתן ועבודתן שבעוה"ז מוסיף אור בג"ע. וענין ההתחדשות בגן עדן ע"י העבודה למטה הוא המשכת אור הסובב, והיינו³⁷, שבגן עדן מצד עצמו מאיר בחי' אור הממלא בלבד, שזהו שגן עדן נקרא עולם ברור³⁸, שכל הענינים הם בסדר מסודר, כל ענין לפי מצבו, ולכן אינו מועיל ענין התשובה בגן עדן, כי התשובה היא ההתהפכות ממהות למהות, וענין זה אינו שייך בגן עדן שהוא עולם ברור, שבו מאיר אור הממכ"ע, שענינו הוא אורות בכלים, אורות שלפי ערך הכלים, שהכלים יכולים לקבל את האור. וזהו החידוש שע"י העבודה למטה, שנמשך אור הסוכ"ע.

ג) והנה עיקר העבודה שעל ידה נעשה ענין הדירה בתחתונים היא עבודת הקרבנות דוקא³⁹. וכן הוא בענין העבודה שבתחלת הבריאה, כמ"ש ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, כמארו"ל⁴⁰ שלשמרה קאי על עבודת הקרבנות, כמ"ש תשמרו להקריב לי גו'. וביאור הענין,

31) ראה תניא שעהייהו"א פ"א. ובכ"מ.
 32) ראה תו"א חיי שרה טז, א. סה"מ
 33) תרח"ץ ע' רכד ואילך. ובכ"מ.
 34) ראה ברכות יז, א.
 35) תניא פל"ט (נב, ב).
 36) ראה גם אוה"ת במדבר ס"ע ט.
 37) פרק ה (תו"מ ח"ב ס"ע 197 ואילך.
 38) תו"מ סה"מ שבט ע' רעז). וש"נ.
 39) לקו"ת פרשתנו עה, ג.
 40) ראה פסחים נ, א. וש"נ.
 39) ראה ד"ה באתי לגני תשל"ב ס"ד ובהערה 22 שם (תו"מ סה"מ שבט ע' שסט). ועוד.
 40) ב"ר פט"ז, ה. וראה גם לקו"ת שה"ש מח, ד ואילך.

דהנה, נת"ל שענין הדירה היינו שעצמות ומהות א"ס ב"ה יהי' למטה. ועוד זאת, שענין הדירה הוא שהמשכה למטה לא תהי' בדרך מקיף בלבד, אלא שתומשך בנבראים בפנימיות ובגילוי. ובשביל זה צריך להסיר את ההעלמות וההסתרים, כי, כאשר ישנם ההעלמות וההסתרים, אזי המשכה היא בדרך מקיף בלבד, או שהמשכה היא גם בפנימיות אבל היא בהעלם ולא בגילוי, ולכן צריך להסיר את ההעלמות וההסתרים, ואז תהי' המשכה בפנימיות ובגילוי, כיון שאין סיבה שלא תבוא אל הגילוי. וכל זה נעשה ע"י עבודת הקרבנות דוקא, לפי שבהם הי' נראה בגלוי⁴¹ שבבהמה גשמית נפעל הביטול וההתכללות באש שלמעלה, בחי' ארי' דאכיל קורבנין⁴², וקרבן הוא לשון קירוב הכחות והחושים⁴³, היינו שנמשך בפנימיות בנבראים⁴⁴, ועוד זאת, שהמשכה שע"י הקרבנות היא המשכת העצמות, כמאמר⁴⁵ רזא דקורבנא עולה עד רזא דאין סוף, היינו רזא דעצומ"ה א"ס ב"ה, שזהו דיוק הלשון רזא דא"ס, ולא רזא דאור א"ס. ולכן נעשה עיקר הענין דדירה לו ית' בתחתונים ע"י עבודת הקרבנות, לפי שע"י עבודה זו מגיעים בבחינת העצמות, והמשכה היא בפנימיות הנבראים ובהתגלות. וזהו הטעם שעיקר המעלה דקרבנות היא בהקרבת בהמה גשמית דוקא, ולא בתפלה, משום שדוקא בהקרבת בהמה גשמית הי' נראה בגלוי שהבהמה נכללת באש שלמעלה כנ"ל. ולכן גם בתחלת הבריאה הי' ענין עבודת הקרבנות, כיון שע"י דוקא נשלמת הכוונה שנתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, שזהו גם דיוק הלשון ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה, ויניחהו דייקא, כיון שע"י הקרבנות נעשה הענין דנייחא כו'⁴⁶.

ד) והנה בעבודת הקרבנות גופא יש מעלה יתירה באופן העבודה שהיתה בתחלת הבריאה בגן עדן. דהנה, נת"ל שגן עדן הוא רוחניות שבגשמיות שבעולם, והיינו, שעם היותו בגשמיות העולם, הרי זה הרוחניות שבגשמיות, ושם לא הי' מציאות הרע כלל (שהרע הי' מחוץ לג"ע), ומזה מובן, שעבודת הקרבנות בג"ע לא היתה בענין הביורורים, אלא בענין המשכת אלקות [וע"ד שהי' בימי שלמה, דכתיב ב"י⁴⁷ הוא יהי'

(41) ראה גם סה"מ עטר"ת ע' תקלד.

(42) ראה זח"ג לב, סע"ב. יומא כא, ב.

לקו"ת במדבר יא, א.

(43) ראה ספר הבהיר סי' מו (קט). וראה

זח"ג ה, א. של"ה שבעה ערה 10. פרי עץ חיים

שער התפילה פ"ה.

(44) חסר קצת (המו"ל).

(45) ראה זוהר ח"ב רלט, א. ח"ג כו, ב.

(46) ראה גם לקו"ת שה"ש מט, רע"א.

(47) דברי הימים א כב, ט.

איש מנוחה, שענין הביורורים הי' אצלו בדרך ממילא⁴⁸. אמנם, לאחרי חטא עה"ד כתיב⁴⁹ ויגרש את האדם, שנידון בגירושין⁵⁰, והיינו לפי שבגן עדן לא שייך מציאות של רע⁵¹. ואף שהטעם הפשוט שנאמר בכתוב הוא ועתה פן ישלח ידו גו' ואכל וחי לעולם⁵², הרי מצד טעם זה בלבד לא הוצרך לדונו בגירושין, שהרי הרבה דרכים למקום, אלא פנימיות הטעם לענין הגירושין הוא משום שבגן עדן לא שייך מציאות הרע. ועז"נ⁵³ וישלחו גו' לעבוד את האדמה אשר לוקח משם, דכיון שמצד האדמה שממנה לוקח נעשה אצלו ענין החטא, הנה תמורת זה שבהיותו בג"ע היתה עבודתו בהמשכת אלקות, הוצרך מעתה לעבוד את האדמה, שזהו"ע עבודת הביורורים. וזוהי מעלת עבודת הקרבנות כפי שהיתה בגן עדן, שענינה הוא המשכת אלקות, בלי התעסקות עם הרע כלל. וכן הוא גם בעבודת הקרבנות דלעתיד לבוא, דכיון שאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, אזי לא יהי' צורך בענין הקרבנות בשביל עבודת הביורורים, כי אם בשביל המשכת האלקות, כמו שהי' בג"ע בתחלת הבריאה.

(ה) **אמנם** עיקר השלימות בענין הקרבנות תהי' לעתיד לבוא, שאז יהיו הקרבנות נעלים יותר גם מהקרבנות שבג"ע. ובפרטיות יותר, הנה בקרבנות כתיב לחמי לאשי תשמרו, שהם ג' ענינים, לחמי, הוא הדבר הנקרב, תשמרו קאי על האדם המקריב, ואשי הו"ע האש שלמעלה, והיינו, שלפי אופן המקריב והנקרב כך תהי' ההמשכה שלמעלה. ולעתיד לבוא יהיו כל ג' ענינים אלו בשלימות, שלכן תהי' תכלית השלימות בענין הקרבנות.

וביאור הענין, דהנה הקרבנות שבג"ע היו לפני מתן תורה, שאז היתה הגזירה שבני רומי לא ירדו לסוריא ובני סוריא לא יעלו לרומי, היינו, שעליונים לא ירדו למטה ותחתונים לא יעלו למעלה⁵⁴, שלכן הנה כל מצוות שעשו האבות ריחות היו⁵⁵, והיינו, שלא נמשכה עדיין המשכה עצמית דמ"ת. וכפי שמבאר כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע⁵⁶, שהענין דריחות היו הוא גם באדם הראשון, אף שעבודתו היתה גבוהה מהאבות

52) בראשית שם, כב.

53) שם, כג.

54) תנחומא וזרא טו. שמו"ר פי"ב, ג.

55) שהש"ר פ"א, ג.

56) סה"מ עת"ר ע' ריו.

48) ראה תו"א בראשית ו, א. לקו"ת

במדבר ד, א. ובכ"מ.

49) בראשית ג, כד.

50) ב"ר פי"ט, ט. פתיחתא דאיכ"ר ד.

51) מאמרי אדמו"ר האמצעי, סה"מ תרס"ב

וד"ה ויקח ה"א שבהערה 27.

שהי' יציר כפיו של הקב"ה⁵⁷, ובגן עדן. ויש לומר בביאור החידוש שבדבר, שאף שהי' יציר כפיו של הקב"ה, מ"מ היתה עבודתו בבחי' ריחות בלבד, דהנה, מצד הנשמה הרי כולם שוים, כפי שמבאר רבינו בתניא⁵⁸ שהנפש האלקית היא חלק אלוהי ממעל ממש, כמ"ש ויפח באפיו נשמת חיים⁵⁹, ואתה נפחתה ביי⁶⁰ וכמ"ש בזוהר⁶¹ מאן דנפח מתוכי' נפח פי' מתוכיותו ומפנימיותו. ומעלת אדה"ר שגם מצד הגוף הי' יציר כפיו של הקב"ה, והיינו, שגופו בהיותו למטה מעשרה טפחים, הי' יציר כפיו של הקב"ה שהוא למעלה מעשרה טפחים⁶², ונמצא, שהי' אצלו הענין דחיבור עליונים ותחתונים. וזהו החידוש שאעפ"כ היתה עבודתו בבחי' ריחות בלבד, והיינו, לפי שעדיין לא הי' אז ביטול הגזירה ע"י ההמשכה דמ"ת שהיא המשכת העצמות ממש, שזהו"ע אנכי גו'⁶³, אנא נפשי כתבית יהבית⁶⁴, שלכן כללות הענין דמ"ת הוא נעלה יותר מהמעמד ומצב דג"ע שבתחלת הבריאה, כמובן ממארוז⁶⁵ עה"פ⁶⁶ יום הששי, תנאי התנה הקב"ה עם מע"ב אם יקבלו ישראל את תורתו מוטב, ואם לאו אחזיר את העולם לתוהו ובוהו, והיינו לפי שדוקא במ"ת היתה המשכת העצמות. ולכן, אף שגדלה מעלת עבודת הקרבנות בג"ע, שענינה לא הי' עבודת הבירורים (כיון שבג"ע לא הי' מציאות הרע), כי אם המשכת אלקות למטה, מ"מ, כיון שזה הי' קודם מ"ת, לא הי' בזה ההמשכה שמצד העצמות ממש. ולאידך גיסא, הנה עבודת הקרבנות בזמן בית ראשון ושני, אף שהיתה לאחר מ"ת שהי' אז המשכת העצמות, מ"מ, כיון שהי' זה לאחרי חטא עה"ד, שנעשה תערובות טו"ר, לכן היתה עיקר עבודת הקרבנות בענין הבירורים. אמנם בביאת המשיח במהרה בימינו יהיו ב' המעלות⁶⁷. דהנה, לעתיד לבוא כתיב את רוח הטומאה אעביר מן הארץ, שאז יהי' ביטול גקה"ט, שזהו גם מ"ש⁶⁸ וגר זאב עם כבש, שאפילו זאב (חי' טמאה) שהוא מגקה"ט, יהי' בו ענין של זיכוך כו', ומזה מובן, שגם קליפת נוגה שהיא הממוצע בין קדושה לגקה"ט, תהי' במעלה עליונה יותר. ונמצא, שלעת"ל יהיו הבהמה הנקרבת והאדם המקריב במעלה יתירה. ובמילא

---

(57) ראה ב"ר פכ"ד, ה. ועוד.	(64) שבת קה, א (כגירסת העין יעקב).
(58) רפ"ב.	(65) שבת פח, א. פרש"י בראשית עה"פ.
(59) בראשית ב, ז.	(66) בראשית א, לא.
(60) ברכות השחר (ברכות ס, ב).	(67) ראה גם סד"ה צו את בני דש"פ
(61) כ"ה בתניא שם בשם הזוהר. וראה	פינחס תרטיז — הועתק בסה"מ תרלה"ח ב
(62) אג"ק ח"ב ע' קלא. וש"נ.	ע' שפו בהערה 205.
(63) ראה סוכה ה, א.	(68) ישעי' יא, ו.
(64) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו.	

לא יהי' ענין הקרבנות בשביל עבודת הבירורים, כי אם בשביל המשכת אלקות, כמו בג"ע. ונוסף לזה תהי' בהם גם מעלת המשכת העצמות שלאחרי מ"ת, למעלה מהקרבנות שבג"ע. ולכן דוקא עליהם נאמר כמצות רצונך, כיון שעיי"ז נעשה עיקר הענין דדירה לו ית' בתחתונים.

(ו) **והנה** השלימות שבעבודת הקרבנות לעתיד לבוא באה ע"י העבודה בזמן הגלות דוקא⁶⁹. וע"פ הכלל הידוע⁷⁰ שדבר הגורם הוא למעלה מהדבר הנגרם על ידו, כיון שבכוחו דוקא לגרום את הדבר, הרי מובן גודל מעלת העבודה שבזמן הגלות, כיון שעל ידה דוקא באים להשלימות דעבודת הקרבנות כמצות רצונך. ויש לומר, שזהו גם מ"ש⁷¹ השיגוה בין המצרים, שכאשר נמצאים בין המצרים, הנה דוקא אז השיגוה, שמגיעים להשגות הכי נעלות, ועד שמגיעים להזמן שבו תהי' עבודת הקרבנות דלעתיד, שענינם הוא תכלית השלימות דדירה בתחתונים, בכיאת משיח צדקנו, במהרה בימינו.

(71) איכה א, ג. וראה אוה"ת נ"ך ח"ב עה"פ (ס"ע אלה ואילך).

(69) ראה תניא רפל"ז.
(70) המשך וככה תרל"ז פט"ו.